

והוסיף רב יהודה, ואמר: **כי אמריתא קמיה דשמואל**, כאשר באתי לפני שמואל ללמוד ממנו תורה אחר פטירת רב, ואמרת לוי מה שאמר רב לגבי נכסים מרובים, **אמר לי**, השיב לי שמואל: **זו דברי רבן גמליאל בר רבי**, הסובר שצריך נכסים למזונות של י"ב חדש. **אבל חכמים אומרים**, חולקים וסוברים, **כדי שיוזנו אלו הבנים ואלו הבנות עד שיבגרו**. עד שיגיעו לבגרות. כיון שעד הזמן הזה האב התחייב לזונן בתנאי כתובה.

איתמר נמי, יש ראייה שאף רבי יוחנן סובר שהשעור הוא עד בגרות הבנות:

כי אתא רבין, כאשר בא רבין מבבל לארץ ישראל, **אמר בשם רבי יוחנן, ואמרי לה**, ויש שאמרו **שאמר זאת רבין בשם רבה בר בר חנה, אמר רבי יוחנן: כל שיוזנו**, אם יש בנכסים כדי שיוזנו **אלו ואלו עד שיבגרו**, הרי הן נכסים מרובים. **פחות מכאן**, אם אין בנכסים לזון את הבנים והבנות עד הזמן הזה, הרי אלו נכסים מועטים, והנכסים בחזקת הבנות.

ומדברי המשנה אפשר לדייק, שאם אין בנכסים שיעור של מרובים הכל הולך לבנות.

ועל כך תמהה הגמרא: **ואי ליכא לאלו ואלו עד שיבגרו**, שקלי להו **הבנות** לוקחות הבנות **לכולהו**, את כל הנכסים?! והרי ודאי לא מסתבר! שהרי לא מגיע להם יותר מי"ב חדש או יותר מזמן בגרותן, וכאן יוצא שיקבלו מזונות מעבר לזמנים האלו.

אלא, אמר רבא, אכן אין כוונת המשנה שהבנות יקבלו את הכל.

אלא, מוציאין להן עבור מזונות, לבנות עד שיבגרו. והשאר, מה שנשאר עודף בנכסים, הוא **לבנים**. ישאר לבנים מדין ירושה.

ואמרת הגמרא: **פשיטא**, מסתבר לומר בפשטות, כי אם היו נכסים **מרובין**, ונתמעטו, אם בשעת מיתת האב היו הנכסים מרובים, אבל לאחר מכן התייקרו המזונות, או שהתקלקלו הנכסים, וכעת אין בשוויים כדי לזון את הבנים והבנות, **כבר זכו בהן יורשים**. כיון שהזמן הקובע הוא זמן מיתת האב, ואז הם היו מרובין, ולכן הם זוכים בנכסים, ויוזנו הבנים והבנות ביחד⁽⁶⁾.

אבל **מועטין ונתרבו**, אם בשעת מיתת האב היו הנכסים מועטים ונתרבו, שהוזלו המזונות או שהתייקרו הנכסים, **(7) מאי? מי יזכה בשבח הנכסים? האם ברשות יורשין קיימי**, שהנכסים הם עדיין ברשות היתומים,

לבנים יהיה מזונות ולא לבנות. וזה לא מסתבר שהבנים עדיפים על הבנות. ולכן השט"מ חולק, וסובר שיוזנו ביחד.

7. ברשב"ם מוזכר רק אופן אחד שהוזלו המזונות ולא מזכיר שהתייקרו הנכסים. אבל הריטב"א מביא את שתי האפשרויות. ועיין ברע"א שעמד על דברי הרשב"ם.

באה לעקור ירושה דאורייתא, לכן, אם יש מזון לי"ב חודש לא רצו לעקור את דין ירושת הבנים, אף על פי שלבנות מגיע יותר.

6. על פי השט"מ אבל ברשב"ם מדוייק שיחלקו את הנכסים באופן יחסי, דהיינו, שאם כשהיו מרובים לבנות מגיע שלישי מהנכסים כך יהיו כשיתמעטו, ונמצא שאם חלק הבנות יגמר,